

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izahaja vsak četrtrek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoških in sekovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Gotovi.

S pripravami za volitve smo gotovi. Zadnje nedelje so si tudi zaupniki šmarsko-rogaško-kozjanskega okraja izbrali svojega kandidata v osebi namestnika deželnega glavarja, dr. Jankoviča. Na ta način je kandidatno vprašanje na celi črti rešeno, in sedaj se začne agitacija.

Krivo bi bilo, ako bi se po krasno uspeh deželnozbornih volitvah sedaj premalo brigali za agitacijo. Na vseh straneh že vstajajo nasprotniki katoliško-nar. kmečke stranke, ter obračajo svoja orožja proti našim vrstam. Sicer so različno oblečeni, eni v liberalni obleki, drugi v nemškutarski, tretji v slogaški, četrti v rudeči socialdemokratski, ampak vsi so naši hudi nasprotniki. Koj začetkoma jim je treba gledati na prste.

V tem boju se gre za enotno zmago Slov. kmečke zveze na celem Spodnjem Štajerju. Če pošljemo na Dunaj poslance različnih strank, kakor smo to storili zadnjič, ni dobro za domovino in ni dobro za nastop naših poslancev v državnem zboru. Doma potrebujemo mir, da obrnemo vse svoje moči za gospodarsko povzdigo slovenskega ljudstva in za krepko odbijanje nemških navalov, a na Dunaju potrebujemo močnega in složnega zastopstva. To pa je nemogoče, če pošljemo zopet tja gor poslance treh različnih strank.

Po zmagi na celi črti hrepenimo, ker hočemo dobro našemu ljudstvu. Kdor je istega razpoloženja, naj se nam pridruži in gre z nami po zmago!

Ljubljana proti liberalcem.

Na belo nedeljo so se vršile v Ljubljani nove občinske volitve. Dosedaj so v mestnem zastopu gospodarili neomejeno slovenski liberalci z zloglasnim Hribarjem na čelu. Gospodarili pa so tako, da jim je ljubljansko občinstvo dalo na belo nedeljo sijajno nezaupnico. Tam, kjer so liberalci dosedaj še sami sedeli, bodo zanaprej vsled izida volitev različne stranke tako-le zastopane: Liberalna stranka 23 občinskih sedežev, katoliško-narodna stranka 14 sedežev, nemška stranka 7 sedežev, socialni demokrati 1 sedež.

Ko bo morala liberalna stranka izvoliti župana, potem ji ostane samo 22 glasov, torej ravno toliko, kakor jih ima opozicija. S tem je dovolj jasno povedano, da je moč liberalne stranke tudi v Ljubljani strta. Minola bodo tri leta, in tudi Ljubljana bo de-

mela katoliško-narodnega župana ter postala tako v istini bela Ljubljana.

Povsod na Slovenskem, kamorkoli pogledamo, se pogreza liberalizem. Kopljejo mu grob za grobom. Tudi mi Štajerci smo poklicani, da mu damo še dva groba, v ptujskem in celjskem okraju. Sijajni napredek naših somišljenikov v Ljubljani, ki gredo prvičkrat in koj s 14 mandati v občinsko hišo, naj nas vspodbuja k delu in zmagi!

Pozor na volilne imenike.

Volilni imeniki so po nekaterih občinah že razpoloženi. Neobhodno potrebno je, da se volilni imeniki od naših pristašev pregledajo. Kaj pomaga poznejše agitacija, ako pristašev sploh ni v volilnem imeniku. Moramo reči, da se ravno z naše strani v tem pogledu hudo in mnogokrat greši. Z malomarnostjo proč! Pri sedanjih volitvah, ko bomo stali štirim strankam nasproti, je treba napeti vse sile in biti povsod pozornim. Se enkrat torej, pregledajte vendar volilne imenike!

Volilni imeniki se smejo prepisati v polnem obsegu! To odločno povdarjamo, ker vladajo v tem oziru po nekod kriva naziranja. Volilni imeniki morajo biti pri županstvu skozi 14 dni na vpogled!

Kdo sme vpisan biti.

V volilni imenik morajo biti vsi in samo taki vpisani, ki imajo volilno pravico. To pa ima vsak avstrijski državljani moškega spola, ki je izpolnil 24. leto, ki je v občini na dan razpisa volitev prebival že vsaj eno leto, ki ni pod kurateljo, ki ne vživlja javne miloščine, oziroma je ni vžival v zadnjem letu, ki ni v konkurzu, ki ni bil kaznovan radi tatvine, poverjenja, goljufije, oduševstva itd.

Reklamacije.

Če je kdo vpisan v volilni imenik, ki iz zgoraj navedenih razlogov nima volilne pravice, ali če je kdo izpuščen, se mora vložiti proti temu na župana pritožba ali reklamacija. Reklamacija je lahko ustmena ali pa pismena. — Za svojo lastno osebo sme vsakdo reklamirati volilno pravico, ako ni vpisan v volilni imenik. — Reklamirati glede drugih oseb, ki so neopravičeno vpisane, oziroma izpuščene, smejo samo osebe, ki so že v volilnem imeniku za isto skupino vpisane.

Za vsako osebo, ki se reklamira, je treba vložiti posebno reklamacijo. Vsaki reklamaciji, ki zahteva

vpis kake osebe, je treba priložiti dokazila, n. pr. da je star reklamiraneec 24 let (rojstni list), da biva že eno leto v občini (potrdilo gospodarja ali župana) itd. Vsa dokazila so prosta kolektivine. Če se reklamira oseba ven iz imenika, seveda ni treba dokazil, ampak navede naj se razlog, n. pr. dotičnik še ni eno leto v občini.

Reklamacije mora župan vpsolati v teku treh dni glavarstvu. Proti glavarstvenemu odloku je dovoljen priziv v teku treh dni na namestništvo.

Vzorec za reklamacije.

Podajamo dva vzorca za reklamiranje: a) za osebo, ki jo hočemo imeti v volilnem imeniku; b) za osebo, ki ne spada v imenik.

Jaz Alojzij Mlinarič, star 25 let, rojen v Orehovi vasi ter tudi tje pristojen, bivam v tej občini 25 let. V dokaz so priloženi: a) rojstni list; b) domovinski list. Reklamiram torej svojo volilno pravico za državni zbor. — Orehova vas dne 24. aprila 1911. — Alojzij Mlinarič.

b) Županstvo v Slomu!

V volilni imenik občine Slom je vpisan za volitev v državni zbor tudi Janez Bulavec, posestnik v Slomu št. 5. Ker pa še ne prebiva eno leto v občini, prosim, da se izbrše iz volilnega imenika. — Slom, dne 24. aprila 1911. — Podpis.

Vzorec za priziv.

C. kr. okrajno glavarstvo v Ljutomeru.
S tamošnjim odlokom z dne 26. aprila t. l. se moji pritožbi, da se naj me vpiše v volilni imenik šentjurske občine za državnozbornsko volitev ni ugodilo. Proti temu vlagam

priziv

na c. kr. namestnijo v Gradcu in se sklicujem zopet na dejstva, kakor sem jih navedel v svoji pritožbi na tamošnje c. kr. okrajno glavarstvo.

Prosim, da se predloži ta priziv c. kr. namestniji v Gradcu, ki naj blagovoli mojemu prizivu ugoditi.

Anton Počivalnik.

Opomba: Priziv se lahko pri c. kr. okr. glavarstvu poda tudi ustno na zapisnik.

Somišljeniki!

Glavno delo te dni je, da si prepisete in pregledate volilni imenik ter opravite reklamacijsko delo!

PODLISTEK.

† Alojzij Kos.

Dolgo sem čakal, da se oglasi spretnjša roka, ter napiše blagopokojnemu Al. Kosu primeren nekrolog, a ker istega do danes še nisem zasledil, naj sledi v sledečem nekaj črtic iz plodonosnega življenja tega moža.

Porodil se je Al. Kos leta 1840. kot sin precej premožnih starišev pri Sv. Urbanu pri Ptujju. Naravna krasota slovenskih gor, na katere je radodarna priroda razsula toliko svojih darov in katero je rajni Kos tako ljubil, vtisnila je tudi mlademu Kosu globoki čut za prirodne lepote in dokaj pesniškega duha.

Pri Sv. Bollenku je pohajal ljudsko šolo, kjer je v tisti dobi učiteljeval g. Rojko, o kojem mi je pravil rajni marsikatero imično dogodbico iz šolskega življenja; bil je strog šolnik ter je marsikatero mladinsko razposajenost ozdravil s pristno leskovo mastjo, če pa to ni pomagalo, je primešal še nekoliko brezovega olja, in to vam je bil recept, da nikdar takega.

Po dovršeni ljudski šoli se je izobraževal na gimnaziji v Mariboru, 7. in 8. razred pa je dovršil v Varaždinu, kjer je dobil dne 8. julija 1861. „Svedočbo zrelosti“ — „da polazi vseučilišče“. — Bogoslovje je študiral v Mariboru, kjer se je poleg šolskih predmetov bavil mnogo v pisateljevanju in pesnikovanju; dobro je vedel, da potrebuje vsak narod tudi duševne hrane, in kako malo je bilo v tisti dobi število onih, ki so jo znali pripravljati. Zgodaj se je že odlo-

čil, žrtvovati svoje moči slovenskemu narodu in koristiti svojih rojakov; a tudi petja in glasbe sploh ni zanemarjal; bil je izvrsten in slaven pevec ter posebno izurjen na kitari in tamburici; pekoč je igral na tamburico, kakor mi je sam pravil, pred rajnim A. M. Slomšekom; škof ga je nekaj časa poslušal, ogledoval njegov instrument, potem pa rekel: „to je čisto ciganska muzika, namesto Vaše tamburice Vam podarim drugo,“ in isto hranim sedaj podpisani kot drag spomin na rajnega Al. Kosa.

Po dovršenih bogoslovskih letih je služboval na raznih krajih lavantinske škofije; prvo mesto je bilo v Starem trgu, potem v St. Ilju pri Mislinju, kjer je zlasti mnogo storil za povzdigo slovenske narodnosti ter pridobil s svojo narodnostno pozhrtvovalnostjo slovenski okrajni zastop slovenjegraški Slovenceem; nadalje kot kaplan pri Novi Cerkvi, župnik v Črešnjicah, in naposled 17 let kot župnik v Smartnem v Rožni dolini.

Kot duhovnik je bil Alojzij Kos vzoren. Že od mladih let nagnjen k pobožnosti, izbral si je bil iz prepričanja duhovniški stan, ki je dobil v njem najboljšega člana, zvestega izpolnjevalca prevzetih težkih dolžnosti in izbornega cerkvenega zagovornika; za božjo čast in cerkvene pravice je bil neizmerno delaven. Še nekaj: Kosova radodarnost. Meni se dozdeva, Kos si je zapisal v svoje srce zlati rek Gospodov: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe,“ tako globoko, da ga ni izbrisal njegov življenjski vihar 70. let. „Ljubi svojega bližnjega,“ to mu je bilo geslo, to navodilo skozi dolgo pot njegovega življenja; in niti en sam trenotek ni skrbel prvo za-se, ampak vselej najprvo za reveže, zlasti za dijake; radi tega je vse njegovo življenje kakor dolga nit, na kateri je nabranih tisoč in tisoč biserov, dobrih del.

Alojzij Kos je bil oče dijakov. Temu je preskrbel stanovanje, drugemu dajal denarne podpore, tretjemu skrbel za oboje; vsakdo, kdor je prišel, je dobil nekaj, in teh ni bilo malo.

V počitnicah je bila vedno prava drča v rožnodolskem župnišču; eden doli, drugi gori, tretji na tlaku pred župniščem. Pa je tudi skrbel za svoje dijake; često mi je rekel, ko sem ga redno obiskoval po kopčanem šolskem pouku: „Glejte, danes nimam skoro novca, vsega so me obrali; in toliko je gladnih grl — toliko!“

Ako sem kedaj potreboval podpore za revne solarje, ter ga poprosil za kak prispevek, segel je v žep in se dobrovoljno nasmehljaj ter rekel: „Za pridne solarje vedno rad kaj dam, naročite jim, da bodo pridni!“

Alojzij Kos ni bil bogve kako slaven; ni se često imenovalo njegovo ime, a kadar se je izgovorilo — vselej s častjo; bil je narodnjak, ki se v tem oziru ni bal nikogar, kadar je bilo treba javno nastopiti, bil je vesten duhovnik, stanoviten mož, neutrudljiv delavec za blaginjo narodov, slovenski pesnik, do zadnjega vzdihljaja blag in plemenit mož; bil je zvest Bogu, domovini in cesarju. Srečni mož, ki si slavno dovršil tvojo zemeljsko bivanje, bodi nam tudi po svoji smrti učitelj, kakor si nam bil v življenju. O da bi hodili vsi tista pota, katera si nam ti kazal, da bi te vsi posnemali tudi tedaj, ko že vživlja tvoj duh v višavah rajsko radost, kjer ogreva tvojo dušo žar brezskone božje sreče.

V hvaležen spomin napisal

Ivan Kvač.

Samo največji napor od naše strani nam more zagotoviti zmago proti štirim strankam, ki se bodo besno borile zoper nas. — Prosimo torej svoje somišljenike nujno, da se pobrigajo za volilne imenike!

Razne novice.

Osebna vest. Častiti gospod dr. Anton Jerovek v Mariboru je stopil radi bolehnosti v začasni pokoj.

S. K. S. Z. Častiti gospod kaplan Ivan Jelšnik v Cadramu je daroval S. K. S. Z. v Mariboru veliko zbirko raznih knjig. Najsrečnejša hvala. Da bi našel mnogo posnemovalcev, S. K. S. Z. rabi!

Iz polit. službe. Namestnik je namestniškega konceptnega praktikanta Julija Reininghaus v Ptuj v poklicni službovanje k namestništvu, namestniškega konceptnega praktikanta dr. Maksa Steffana je prestavil od namestništva k okrajnemu glavarstvu v Ptuj.

Iz srednješolske službe. Naučni minister je dovolil dr. Matiju Potočniku, profesorju na mariborskem učiteljskem, in profesorju na idrijski realki, M. Pircu, da menjata s svojimi službenimi mesti.

Iz šole. Deželni šolski svet je v svoji seji dne 20. t. m. imenoval provizoričnega učitelja pri Sv. Barbari v Halozah, Alojzija Selinška, za definitivnega istotam, provizoričnega učitelja Marko Velnar pri Sv. Bolfenku pri Središču za definitivno istotam, učiteljskega suplenta pri Sv. Križu pri Ljutomeru, F. Cilenseka, za definitivnega učitelja istotam, in učiteljsko suplentinjo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., Albino Runovec, za definitivno istotam.

Iz živinozdravniške službe. Okrajni živinozdravnik Adolf Fischer v Mariboru je imenovan provizoričnim okrajnim višjim živinozdravnikom. — Provizorični okrajni živinozdravnik Bogomil Zavadišek v Špitalu ob Dravi je bil v isti lastnosti sprejet v Stajersko živinozdravniško službo. — Istočasno so bili prestavljeni okrajni živinozdravniki Alojzij König iz Gradca v Maribor, Ivan Fischer iz Rogatca v Feldbach in Edvard Rezač iz Voitsberga v Radgono.

Uradni dnevi krajnega komisarja za agrarne operacije. C. kr. krajni komisar za agrarne operacije, g. Sima-Gall v Mariboru, začne s prireditvijo agrarskih uradnih dni. To uradovanje se vrši s sodelovanjem agrarnega, in kolikor mogoče, tudi planinskega nadzornika (inspektorja), ter ima namen, dati poljedelskim strankam ugodno priložnost, da pridejo v dotiko z agrarnimi oblastmi. Na podlagi novih Stajerskih agrarnih zakonov (delitev skupnih zemljišč in ureditev zadevnih užitnih in upravnih pravic, zložba poljedelskih zemljišč, varstvo planin ter pospešitev planšarstva) se bodo rešila povpraševanja, sprejemala se bodo vloge, o kojih se bode obravnavalo, dala se bodo pojasnila in nasveti. — Prvi uradni dnevi (z začetkom ob 8. uri dopoldne) se vrše v gornjegralskem okraju, in sicer dne 2. maja v Gor. Gradu (pisarna okrajnega odbora), 3. maja na Ljubnem (občinska pisarna) in 4. maja v Luceh (občinska pisarna).

Vzorna deželna vinska klet. Zveza poljedelskih zadrug na Stajerskem namerava izpopolniti zalogo vina v svoji vzorni deželni kleti v Eggenbergu pri Gradcu. Ponudbe z natančno označeno množino razpoložljivega vina, vrsto, letnikom in ceno naj se vpošljejo najpozneje do 8. maja na upravo vzorne deželne vinske kleti v Eggenbergu pri Gradcu, Alte Poststraße 152. Obenem s ponudbo naj se dopošlje tudi vzorec.

Sejmi. Poslanec dr. Karolu Verstovšku, ki je zopet interveniral v imenu S. K. Z. glede sejmov, se je javilo, da bode c. kr. namestnija odločila, se te dni definitivno glede sejmov. Skoro gotovo je, da se bodo sejmi odpri; toda skrbelo se bode strogo, da se slinovka ne raznese zopet med našo živino. Opozorjamo vse živinorejce, da gredo v tem oziru oblastim na roko; treba je velike pozornosti, ker bi z nemarnostjo prišli zopet lahko tako daleč, da se nam zapro sejmi za celo leto. Pomisliti pa moramo, koliko škode napravi slinovka živinorejcem; zato je najbolje, se držati strogo predpisov, da se ne razširi kuga iz Hrvaškega, kjer še vedno razgraja.

Shodi. Poročila o shodih naših kandidatov se nahajajo med novicami iz njihovih volilnih okrajev. Istotam se nahajajo tudi naznanila naših shodov.

Roblek proti Ploju. Na žalskem shodu je bivši poslanec Roblek obžaloval, da so mnogi poslanci, ki so sedeli z g. Roblekom v enem klubu, iz strankarskih ozirov popuščali, kadar bi trebalo braniti to, kar že imamo. Ne branimo Ploja, ampak to že lahko pribijemo, kar ve cela slovenska javnost, da se Roblek, v državnem zboru ni bogve kako postavljaj. Stiri leta je svetel skoraj kot ponižna vijolica za hrbiti drugih poslancev.

Nemir delati so začeli na shodih edino-le slogaški liberalci, kakor nam pripovedujejo poročila o shodu pri Sv. Marku. Sicer so jo skupili in niso prišli do svojega računa, toda to prvo kaljenje miru jim bode prišlo še zelo drago. Pri deželnozborskih volitvah so delali ti ljudje z denarjem, sedaj hočejo s surovostjo. Celo celjski liberalci se vedejo zdaj dostojnejše, kot slogaški. Kjerkoli se prikaže kak slogaški nemirnež, naženite ga z mokro kunjo. Ne trpite, da bi te vrste ljudje delali med nami nemire in prepire.

Stajercijanci so se vrgli z vso besnostjo na Roškarjev, Pišekov in Brendičev volilni okraj ter prirejajo javne in tihe shode. Za shod v St. Kungundici so tresli lepake, v katerih pozivljajo volilce, da naj

kmet kmeta voli. Ali bo sedaj mariborski Franceelj Girstmayer paradiral celo kot kmet? To bi bilo že skrajno smešno.

„Stajercijanci“ urednik, bivši rudečkar Linhart, je na shodu v Lipnici Slovincem dal znani žaljiv priimek „vindisch“, ki ga celo med Nemci rabijo že samo lakini in pouličnjaki. Kadar pride Linhart zopet med slovenske kmete, naj se mu za ta ljubeznjiv naslov prav prijazno zahvalijo.

Huda obsodba. Sedaj je doigral „Stajercijanci“ urednik Karl Linhart tudi med Nemci svojo vlogo. Hotel se je vmešavati v njih političen boj, a Nemci so mu rekli, da naj človek, ki je spremenil že parkrat svojo politično barvo, drži jezik za zobmi. Na nemškem shodu v Ptuj dne 22. aprila je rekel Fodor o Linhartu: „Njega se ne sme smatrati resnega, ker vendar ve cel svet, da je bil v kratki dobi socialni demokrat, potem slovenski liberalci in je sedaj nemški radikalec.“ Linhart je poslušal bled to hudo odredbo, potem pa izginil iz zborovališča. V Lipnici, ko je slovenski narod imenoval na grd način bindiš, se je še bahal, da bo v Ptuj obracunil s svojimi neprijatelji, a zgodilo se je drugače. Nikjer nočejo Linharta, le obžalovanja vredni šnopsarji in kandidati je za uboje in umore ga še pridno poslušajo.

Poroka. V sredo dne 19. aprila 1911 se je vršila v velenjskem gradu poroka hčerke Karla plem. Adamoviča Marije z grofom Herwardom Auersperg. Izvršili so jo prevzvišeni gospod knezoškofo lavantinski, ki so v ta namen prišli v Velenje v torek dne 18. aprila popoldne. Cerkevna slovesnost v starodavni, pa prav prijazni in za sedaj z zelenjem in cvetjem krasno ozaljšani grajski kapeli, se je pričela ob 10. uri predpoldne. Po sveti maši, katero so premil nadpastir darovali za novoporočence ob asistenci škalskega dekana in domače šmartinske duhovščine, so Visokoisti v nagovoru, ki je vidno ganil vse navzočne svate, izmed treh trenutkov v človeškem življenju, rojstva, izvolitve poklica in smrti, poudarjali zlasti važnost nastopa novega stanu, kakor je zakon. S prisrčnimi besedami so dokazali, da je podlaga srečnemu zakonu trojna: blagoslov staršev, vernost poročenec in milost božja, in da je dolžnost krščanskih zakoncev medsebojno ljubezen, zvestoba in podpora. Tudi so razložili prelepi pomen obredov katoliške poroke, s katerimi so po nagovoru, približno ob 12. uri, združili novoporočence za skupno pot življenja v novem stanu. — Svatbe se je udeležila odlična družba, sestavljena iz zastopnikov zlahtnih roduv Adamovič, Auersperg, Agoston, Bianchi, Bissingen, Chorinsky, Kübeck, Mensdorf, Poiger, Ritter-Zahony, Spaur, Steininger, Vetsera, Wickenburg i. dr. v vsem nad 40 gostov. Med slavnostnim obedom so za starejšinoma ženina in neveste prevzvišeni knez novoporočencema, katerih rodovine so se vselej odlikovale po zvesti cerkvenem mišljenju, želeli srečo in blagoslov božji, na kar se jim je v imenu obojnih staršev in vseh gostov minister notranjih zadev Maksimilijan grof Wickenburg z izbranimi besedami zahvalil, da so osebno izvršili poroko, kar je označil kot dobro znamenje za bodočnost poročenec. — Na povratku so se ustavili prevzvišeni knez v Braslovčah ter tam prenočili pri g. dekanu Jak. Hribniku in obiskali še dalj časa bolnega kaponika in bivšega stolnega župnika Filipa Jakoba Bohincea.

Ne v Ameriko! Družbi sv. Rafaela v Ljubljani piše ameriški list „Ave Maria“: Opozarjamo vas vnovič, da napnete vse sile, da se omeji izseljeništvokolikor le mogoče. Svarite ljudi! Poslali smo vam izrezke iz listov o dogodkih na Ellis-Islandu in vam jih bomo redno pošiljali, da boste lahko na podlagi javnega mnenja, na podlagi časniških poročil ljudi svarili. Večina teh poročil je iz „New-Yorker Staats-Zeitung“, največjega nemškega lista v Ameriki. Že ta poročila jasno govore o vsem, kaj se dela z izseljenci in vendar je list precej mil in prizanesljiv do komisarja. Kdor je pameten, naj ostane doma ter si naj išče svoje sreče doma v lepi slovenski deželi. Komur dandanes „majka slava“ ne bo dala „sreče“ in „kruha“, temu ga ameriški „Stric Sam“ tudi ne bo dal, to je gotovo. Kdor pa noče verjeti, naj pa pride sem, pa poskuša in nasledke sam sebi pripíše.

Maribor levi breg, St. Lenart, Zg. Radgona, Ljutomer.

Kandidat Slovenske Kmečke zveze je:
Ivan Roškar, kmet, Malna.

m Franceelj Girstmayer je v Gradcu na zborovanju Kmetijske družbe moral javno prositi našega kandidata Roškarja za odpuščanje, ker je rabil neopravičeno žaljiv izraz proti njemu. Franceelj je povsod nepremišljen, kamorkoli ga postaviš. Tak človek ni za poslanca. Nemci so ga že enkrat imeli, a so ga kmalu opustili, ker ni bil za to službo. Sedaj bi naj pobirali Slovenci, kar so Nemci proč vrgli. Nak!

m Sv. Jurij ob Ščavnici. G. poslanec Roškar ima v nedeljo, dne 30. t. m. po večernicah pri nas volilni shod. Pridite v obilnem številu!

m Shodi 7. maja: G. kandidat Roškar je napovedal za ta dan shode: Gornja Radgona po rani maši, Kapela po večernicah.

m Pesnica. Preteklo nedeljo popoldne so imeli naši veliki „Nemci“, ki so skoraj vsi rojeni od slovenskih mater, v Hohnikovi gostilni volilni shod, na katerem se je pod varstvom mnogih mariborskih meščanov predstavil stajercijanski kandidat Franceelj Girstmayer. Govoril je tudi o kmečkih težnjah nekdanji so-

cialni demokrat Karl Linhart iz Ptuja. Toda nekdanjega socialnega demokrata in sedanjega urednika ptujске giftne krote mi slovenski posestniki in viničarji ne bomo ubogali. Volili bomo vernega slovenskega kmeta Ivana Roškarja, ki nam ga priporoča S. K. Z., ne pa nemškega liberalca Girstmayerja, ki nam ga vsiljujejo mariborski meščani. Razumes, Linhart?

m Sp. Sv. Kungota: Dne 21. t. m. je umrl na Ranci viničar Anton Straus v 70. letu svoje starosti. Umrl je v viničariji, v kateri se je narodil in v kateri je bil po svoji poroki 43 let za viničarja. Gotovo redka prikazen za današnje čase, ko se viničarji tako pogosto selijo. Bog daj zvestemu in stalnemu viničarju stalni mir na onem svetu!

l Verzej. Dostokrat smo čitali po časnikih, kako nevaren strup je ptujski „Stajercijanci“. Ali zdaj se nam je posvetilo in oči so se odprle, ker ga je začelo nositi k nam neko dekletko z nemških Ciglenc. Nekega večera sem jo srečal, ko je nesla cel kup „Stajerca“ domov. Ob nedeljah in praznikih ga nosi od hiše do hiše in ga ponuja ljudem kakor Ribničan svoje blago. Dne 9. t. m. sem bil tako srečen, da sem prišel do tiste hiše. Ko stopim notri, najdem cel kup „Stajerca“ na mizi, katerega mi ponudi, in mi misli nekaj s ptujsko giftno postrežico. Vprašam Vas, ali bi ne bilo pametnejše, ako bi vi agitirali za katoliške časnike, kakor n. pr. za „Slov. Gospodarja“, „Stražo“ itd., kakor pa za to ptujsko kroto. Večkrat ste rekli: Kako je Vaša hčer boječa. Sedaj pa ni, ki ima opraviti s ptujskim „Stajercem“. Drugi ljudje se sramujejo tega lista in ga skrivajo kot žid mišnico. Ta pa se baha z njim in poleg tega še sramoti duhovščino in cerkvene obrede. To je žalostno!

l Sv. Križ na Murskem polju. Zadnjo nedeljo se je mudil med nami g. poslanec Roškar, ter si ogledal žalostno pozorišče v Stari-novivasi in obljubil storiti, kar je v njegovi moči, za prepotrebnopomoč na merodajnih mestih. Udje krajnega šolskega sveta so mu tudi razložili vprašanje nove šolske zidave, s katero jih hočejo nekateri posiliti. G. poslanec si je ogledal sedanje šolsko poslopje. V teku meseca maja bo priredil g. kandidat pri nas in v Ljutomeru dva velika volilna shoda.

Mala Nedelja. V nedeljo, dne 30. t. m. po rani sv. maši ima g. poslanec Roškar tukaj volilni shod. Somišljeniki, na shod!

Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice.

Kandidat Slovenske Kmečke zveze je:
Franc Pišek, kmet, Orehova vas.

Slov. Bistrica. Pred kratkim so začeli nemškutarji in Nemci, sploh stajercijanci, strašno hujskati zoper slovenske posojilnice. Pravili so, da v slovenskih posojilnicah denar ni varno naložen. Lagali so, kar se je dalo, da bi preotili tiste, ki so imeli denar v slovenskih posojilnicah, in jih pripravili k temu, da denar iz slovenskih posojilnic vzdignejo in ga naložijo pri nemških „Sparkasah“. Zakaj so Nemci in nemškutarji to storili? Zato ker nemške šparkase nimajo nič denarja. Nemške šparkase postajajo od leta do leta bolj prazne. Le pogledajte si nemško šparkaso v Slov. Bistrici, ki si je postavila lani za velikanske denarje novo poslopje, v katerem zdaj Nemci tudi v postnem času pridno plešejo in poslušajo protestantske pridigarje. Pred nami leži račun bistriške nemške šparkase za leto 1910. Iz računa je razvidno, da leta 1910 šparkasa ni napredovala. V začetku leta 1910 je bilo v šparkasi vložena denarja 1.720.503 K 72 v, na koncu leta 1910 pa je bilo vlog samo še 1.616.213 K 71 v, torej so se hranilne vloge znižale za celih 104.290 K. Ljudje so namreč leta 1910 vzdignili iz šparkase 547.564 K 71 v, v šparkaso prinesli pa so samo 331.236 K 67 v. Iz nemške šparkase se je torej v enem samem letu vzdignilo 166.278 K 4 v več, kakor se je naložilo. Ako gre to še naprej tako kakor lani, potem nima v 10 letih nihče več denarja v nemški šparkasi naloženega! Nemški šparkasi torej slaba prede za denar! To so nemškutarji na Spodnjem Stajerskem sami spoznali. Zato pa so storili sklep: Začnimo obrekovati slovenske posojilnice, lažimo ljudem, da posojilnice niso varne, potem bodo ljudje denar iz posojilnic vzdignili in v naše šparkase naložili in nemške šparkase pridejo tako zopet do denarja. Zatorej pa se naj nikdo ne da begati in strašiti od Nemcev in nemškutarjev in naj vsak ostane slovenskim posojilnicam, v katerih ima naložen denar, zvest. Vsakdo naj pusti denar v slovenskih posojilnicah, ki so popolnoma varne. Nemci in nemškutarji ljudstvo samo zato plašijo, da bi dobili ljudski denar iz slovenskih posojilnic v nemške šparkase, ki se prazniijo, kakor kaže račun bistriške šparkase za leto 1910.

Sv. Martin na Pohorju. V nedeljo, dne 23. aprila se je vršil tukaj brz po službi božji shod, da takega šmartinčani še nismo videli. — Dež. poslanec g. P. Novak je govoril o dež. zboru in o napravi nove občinske ceste. — Kandidat S. K. Z., g. Pišek, je govoril o delovanju v drž. zboru, o velikem pomenu novih volitev, o novih agrarnih postavah in o pooblastilnem zakonu. — Zborovalci so z veliko pazljivostjo poslušali in odobravalji delo naših dosedanjih poslancev in jim izrekli zaupanje. Po shodu so se zbrali najodličnejši moške iz cele župnije v gostilni g. Korena, kjer sta jim poslancev razložila, kako postopati, da se izpelje prepotrebnopomoč od Smar-